

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2015/1601,**annettu 22 päivänä syyskuuta 2015,****Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 78 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽¹⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo aiheuttaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa hätätilanteen, neuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen yhden tai useamman jäsenvaltion hyväksi.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 80 artiklan mukaisesti rajatarkastuksia, turvapaikka-asioita ja maahanmuuttoa koskevassa unionin politiikassa ja sen toteuttamisessa noudatetaan jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteita ja unionin antamiin tämän alan säädöksiin sisällytetään asianmukaisia toimenpiteitä tämän periaatteen soveltamiseksi.
- (3) Välimeren äskettäinen kriisitilanne sai unionin toimielimet tunnustamaan välittömästi alueen poikkeukselliset muuttovirrat ja vaatimaan konkreettisia solidaarisuustoimia etulinjassa olevien jäsenvaltioiden hyväksi. Komissio esitti esimerkiksi 20 päivänä huhtikuuta 2015 pidetyssä ulko- ja sisäasiainministerien yhteisessä kokouksessa kymmenkohtaisen suunnitelman välittömästä toiminnasta kriisiin vastaamiseksi ja sitoutui tarkastelemaan vaihtoehtoja hätätilanteessa sovellettavaksi sisäisten siirtojen järjestelmäksi.
- (4) Eurooppa-neuvosto päätti kokouksessaan 23 päivänä huhtikuuta 2015 muun muassa lujittaa sisäistä solidaarisuutta ja vastuullisuutta ja sitoutui erityisesti lisäämään hätäapua etulinjassa oleville jäsenvaltioille ja tarkastelemaan vaihtoehtoja sisäisten siirtojen järjestämiseksi hätätilanteissa jäsenvaltioiden välillä vapaaehtoiselta pohjalta sekä lähettämään Euroopan turvapaikka-asioden tukivirastosta, jäljempänä 'EASO', ryhmiä etulinjassa oleviin jäsenvaltioihin kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten yhteiskäsittelyä varten, rekisteröinti ja sormenjälkien ottaminen mukaan luettuina.
- (5) Euroopan parlamentti toisti 28 päivänä huhtikuuta 2015 antamassaan päätöslauselmassa, että unionin on perustettava Välimeren viimeisimpien tragedioiden johdosta toteuttamansa toimet yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteille ja tehostettava tämän alan toimiaan niitä jäsenvaltioita kohtaan, jotka ottavat vastaan joko absoluuttisesti tai suhteellisesti suurimman määrän pakolaisia ja kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä.
- (6) Turvapaikka-alan toimenpiteiden lisäksi etulinjassa olevien jäsenvaltioiden olisi pyrittävä entistä enemmän ottamaan käyttöön toimia erilaisista ryhmistä koostuvien muuttajavirtojen käsittelemiseksi Euroopan unionin ulkorajoilla. Tällaisten toimien olisi turvattava kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien hakijoiden oikeudet ja estettävä laitonta muuttoliikettä.
- (7) Eurooppa-neuvosto päätti 25 ja 26 päivänä kesäkuuta 2015 pidetyssä kokouksessaan muun muassa, että kolmea keskeistä ulottuvuutta olisi edistettävä yhtä aikaa: sisäiset siirrot/uudelleensijoittaminen, palauttaminen/takaisinottaminen/uudelleenkotouttaminen sekä yhteistyö lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Eurooppa-neuvosto sopi erityisesti, kun otetaan huomioon vallitseva hätätilanne ja sitoumus vahvistaa solidaarisuutta ja vastuuta huomioon ottaen, että Italiasta ja Kreikasta siirretään kahden vuoden aikana tilapäisesti ja poikkeuksellisesti muihin jäsenvaltioihin 40 000 selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevaa henkilöä ja että kaikki jäsenvaltiot osallistuvat tähän.

⁽¹⁾ Lausunto annettu 17. syyskuuta 2015 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

- (8) Jäsenvaltioiden eri tilanteet johtuvat erityisesti muuttovirroista muilla maantieteellisillä alueilla, kuten Länsi-Balkanin muuttoreitillä.
- (9) Useiden jäsenvaltioiden alueelle saapui vuonna 2014 merkittävästi aiempaa enemmän muuttajia, myös kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä, ja joissakin niistä suuntaus jatkuu edelleen vuonna 2015. Komissio on myöntänyt hätätilanteisiin tarkoitettua rahoitustukea ja EASO operatiivista tukea useille jäsenvaltioille auttaakseen niitä selviämään muuttajien määrän kasvusta.
- (10) Jäsenvaltioista ovat merkittävän paineen kohteeksi joutuneet Välimeren viimeaikaisten traagisten tapahtumien vuoksi varsinkin Italia ja Kreikka, joiden alueelle on saapunut ennennäkemättömän suuria määriä muuttajia, myös kansainvälistä suojelua hakevia ja sitä selvästi tarvitsevia henkilöitä, mikä aiheuttaa niiden maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmiin merkittävää painetta.
- (11) Jäsenvaltioiden erilaisten tilanteiden vuoksi hyväksyttiin 20 päivänä heinäkuuta 2015 yksimielisesti neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien 40 000 henkilön siirtämisestä Italiasta ja Kreikasta. Italiasta siirretään kahden vuoden aikana 24 000 henkilöä ja Kreikasta 16 000 henkilöä. Neuvosto hyväksyi 14 päivänä syyskuuta 2015 päätöksen (EU) 2015/1523 ⁽¹⁾ tilapäisestä ja poikkeuksellisesta mekanismista, jolla selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia henkilöitä voidaan siirtää Italiasta ja Kreikasta muihin jäsenvaltioihin.
- (12) Viime kuukausien aikana muuttopaine eteläisillä maa- ja meriulkorajoilla on jälleen kasvanut jyrkästi, ja muuttajavirtojen siirtyminen keskiseltä Välimereltä itäiselle Välimerelle ja kohti Länsi-Balkanin reittiä on jatkunut sen seurauksena, että Kreikkaan ja Kreikasta saapuu yhä enemmän muuttajia. Tämän vuoksi olisi toteutettava uusia väliaikaisia toimenpiteitä turvapaikanhakijoiden Italiassa ja Kreikassa aiheuttamien paineiden vähentämiseksi.
- (13) Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston, jäljempänä 'Frontex', tietojen mukaan suurin osa unionin rajojen laittomista ylityksistä vuoden 2015 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana tapahtui keskisen ja itäisen Välimeren reittien kautta. Italiaan on vuoden 2015 alusta lähtien saapunut noin 116 000 laitonta muuttajaa (mukaan luettuina ne noin 10 000 laitonta muuttajaa, jotka paikallisviranomaiset ovat rekisteröineet, mutta joita ei vielä ole vahvistettu Frontexin tiedoissa). Frontex havaitsi vuoden 2015 touko- ja kesäkuussa 34 691 laitonta rajanylitystä. Heinä- ja elokuussa niitä havaittiin 42 356 eli 20 prosenttia enemmän. Laittomat rajanylitykset ovat vuonna 2015 lisääntyneet voimakkaasti myös Kreikassa, johon on saapunut yli 211 000 laitonta muuttajaa (mukaan luettuina ne noin 28 000 laitonta muuttajaa, jotka paikallisviranomaiset ovat rekisteröineet, mutta joita ei vielä ole vahvistettu Frontexin tiedoissa). Frontex havaitsi vuoden 2015 touko- ja kesäkuussa 53 624 laitonta rajanylitystä. Heinä- ja elokuussa niitä havaittiin 137 000 eli 250 prosenttia enemmän. Huomattava osuus kaikista näillä kahdella alueella havaituista laittomista muuttajista oli sellaisten maiden kansalaisia, joiden hakemukset Eurostatin tietojen perusteella hyvin usein hyväksytään unionin tasolla.
- (14) Eurostatin ja EASOn tilastojen mukaan 39 183 henkilöä haki Italiassa kansainvälistä suojelua vuoden 2015 tammi- ja heinäkuun välisenä aikana, kun vastaava luku vuonna 2014 oli 30 755 (kasvua 27 prosenttia). Kreikassa kasvu oli samantasoista, sillä hakemuksia tehtiin 7 475 (kasvua 30 prosenttia).
- (15) Italian ja Kreikan tukemiseksi on maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan puitteissa toteutettu tähän mennessä jo useita toimia, kuten esimerkiksi antamalla tuntuvaa hätäapua ja EASOn operatiivista tukea. Italia sai vuosina 2007–2013 toiseksi eniten ja Kreikka kolmanneksi eniten rahoitusta yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevasta yleisohjelmasta (SOLID), ja lisäksi ne saivat huomattavasti hätärahoitusta. Italia ja Kreikka ovat turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) pääasialliset edunsaajat todennäköisesti myös kaudella 2014–2020.
- (16) Italian ja Kreikan välittömässä läheisyydessä olevilla alueilla käynnissä olevien konfliktien ja jatkuvan epävakauden sekä niistä johtuvien, muiden jäsenvaltioiden muuttovirtoihin kohdistuvien seurausvaikutusten vuoksi on hyvin todennäköistä, että niiden maahanmuutto- ja turvapaikkajärjestelmiin kohdistuu edelleenkin huomattavaa ja

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (EU) 2015/1523, annettu 14 päivänä syyskuuta 2015, Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien kansainvälistä suojelua koskevien väliaikaisten toimenpiteiden käyttöön ottamisesta (EUVL L 239, 15.9.2015, s. 146).

kasvavaa painetta, ja merkittävä osuus muuttajista saattaa tarvita kansainvälistä suojelua. Tämä on osoitus siitä, miten tärkeää on osoittaa solidaarisuutta Italiaa ja Kreikkaa kohtaan ja täydentää niiden tukemiseksi tähän mennessä toteutettuja toimia turvapaikka- ja maahanmuuttoalan väliaikaisilla toimenpiteillä.

- (17) Neuvosto pani 22 päivänä syyskuuta 2015 merkille jäsenvaltioiden halukkuuden ja valmiuden osallistua selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien 120 000 henkilön sisäiseen siirtämiseen, unionin turvapaikka- ja muuttoliikepolitiikassa noudatettavien jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteiden mukaisesti. Sen vuoksi neuvosto on päättänyt hyväksyä tämän päätöksen.
- (18) On syytä muistaa, että päätöksessä (EU) 2015/1523 Italia ja Kreikka veloitetaan esittämään rakenteellisia ratkaisuja turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmiinsä kohdistuvien poikkeuksellisten paineiden käsittelemiseksi perustamalla vakaat strategiset puitteet kriisitilanteeseen vastaamiseksi ja uudistusprosessin tehostamiseksi näillä aloilla. Etenemissuunnitelmat, jotka Italia ja Kreikka ovat esittäneet tätä varten, olisi saatettava ajan tasalle tämän päätöksen huomioon ottamiseksi.
- (19) Pitäen mielessä, että Eurooppa-neuvosto sopi tietyistä toisiinsa liittyvistä toimenpiteistä, komissiolle olisi annettava toimivalta keskeyttää, tarvittaessa ja annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää näkemyksensä, tämän päätöksen soveltaminen rajoitetuksi ajaksi, jos Italia tai Kreikka ei noudata asiaa koskevia sitoumuksiaan.
- (20) Italiasta ja Kreikasta olisi 26 päivästä syyskuuta 2016 lukien siirrettävä 54 000 hakijaa oikeassa suhteessa muihin jäsenvaltioihin. Neuvoston ja komission olisi seurattava jatkuvasti tilannetta, joka liittyy kolmansien maiden kansalaisten joukoittaisiin saapumisiin jäsenvaltioiden alueille. Komission olisi tarvittaessa tehtävä ehdotuksia tämän päätöksen muuttamiseksi, jotta voidaan ottaa huomioon kentällä tapahtuva kehitys ja sen vaikutukset sisäisen siirtojen järjestelmään sekä jäsenvaltioihin, erityisesti etulinjassa oleviin jäsenvaltioihin, kohdistuvan paineen kehittyminen. Tällöin komission olisi otettava huomioon todennäköisen edunsaajajäsenvaltion näkemykset.

Mikäli tätä päätöstä muutetaan jonkun muun jäsenvaltion eduksi, tuon jäsenvaltion olisi asianomaisen muuttamista koskevan neuvoston päätöksen voimaantulopäivänä esitettävä neuvostolle ja komissiolle etenemissuunnitelma, jonka olisi sisällettävä riittäviä toimenpiteitä turvapaikka-asioiden, ensivastaanoton ja palauttamisen aloilla asianomaisen jäsenvaltion kyseisiä aloja koskevien järjestelmien kapasiteetin, laadun ja tehokkuuden parantamiseksi sekä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tämän päätöksen asianmukainen täytäntöönpano, tarkoituksin antaa sille mahdollisuus tämän päätöksen soveltamisen päätyttyä käsitellä paremmin alueelleen mahdollisesti saapuvia entistä suurempia muuttajamääriä.

- (21) Jos jokin jäsenvaltio joutuu samanlaiseen hätätilaan, jonka aiheuttaa kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo, neuvosto voi komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia kuultuaan hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen jäsenvaltion hyväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdan nojalla. Tällaisiin toimenpiteisiin voi tarvittaessa kuulua kyseisen jäsenvaltion tässä päätöksessä säädettyjen velvoitteiden soveltamisen keskeyttäminen.
- (22) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdan mukaisesti Italian ja Kreikan hyväksi toteutettavien toimenpiteiden olisi oltava luonteeltaan väliaikaisia. Ehdotettu 24 kuukauden jakso on kohtuullinen sen varmistamiseksi, että tässä päätöksessä säädetyillä toimenpiteillä on todellista vaikutusta autettaessa Italiaa ja Kreikkaa käsittelemään alueelleen saapuvia huomattavia muuttovirtoja.
- (23) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet henkilöiden siirtämiseksi Italiasta ja Kreikasta merkitsevät väliaikaista poikkeusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013⁽¹⁾ 13 artiklan 1 kohdassa vahvistetusta säännöstä, jonka mukaan Italia ja Kreikka olisivat olleet muussa tapauksessa vastuussa kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelystä kyseisen asetuksen III luvussa säädettyjen perusteiden mukaisesti, sekä väliaikaista poikkeusta kyseisen asetuksen 21, 22 ja 29 artiklassa säädettyistä menettelyvaiheista, määräajat

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 31).

mukaan luettuina. Asetuksen (EU) N:o 604/2013 muita säännöksiä, komission asetuksessa (EY) N:o 1560/2003 ⁽¹⁾ ja komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 118/2014 ⁽²⁾ säädetyt soveltamissäännöt mukaan luettuina, sovelletaan edelleen, mukaan lukien niihin sisältyvät säännöt, joissa veloitetaan siirron toteuttavat jäsenvaltiot vastaamaan kustannuksista, jotka aiheutuvat hakijan siirtämisestä siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon, ja säännöt, jotka koskevat jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä siirtojen osalta ja tietojen toimittamista sähköisen Dublinet-viestintäverkon välityksellä. Tämä päätös sisältää myös poikkeuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 516/2014 ⁽³⁾ 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun kansainvälistä suojelua hakeneen suostumukseen.

- (24) Sisäistä siirtämistä koskevat toimenpiteet eivät vapauta jäsenvaltioita soveltamasta asetusta (EU) N:o 604/2013 täysimääräisesti, mukaan lukien säännökset, jotka liittyvät perheen yhdistämiseen, ilman huoltajaa olevien alaikäisten erityissuojeluun ja humanitaarisesta syystä sovellettavaan harkintavaltalausekkeeseen.
- (25) Päätettäessä kriteereistä, joita sovelletaan päätettäessä, mitkä hakijat ja kuinka monta hakijaa siirretään Italiasta ja Kreikasta, oli tehtävä valinta, tämän vaikuttamatta turvapaikkahakemuksista kansallisella tasolla tehtäviin päätöksiin. Suunnitteilla on selkeä ja toimiva järjestelmä, joka perustuu Eurostatin viimeisimpien käytettävissä olevien tilastotietojen perusteella määrittelemään kynnysarvoon eli keskimääräiseen hyväksymisasteeseen, joka saadaan, kun verrataan kansainvälistä suojelua koskevien, ensimmäiseen päätökseen liittyvissä menettelyissä unionin tasolla hyväksyttyjen hakemusten määrää kaikkiin unionin tasolla ensimmäiseen päätökseen liittyvissä menettelyissä tehtyihin päätöksiin, jotka koskevat kansainvälistä suojelua koskevia hakemuksia. Toisaalta tällä kynnysarvolla olisi varmistettava mahdollisimman hyvin, että kaikilla hakijoilla, jotka selvästi tarvitsevat kansainvälistä suojelua, olisi nopeasti mahdollisuus hyödyntää suojelua koskevaa oikeuttaan täysimääräisesti ja pikaisesti siirron kohteena olevassa jäsenvaltiossa. Toisaalta sillä olisi ehkäistävä mahdollisimman hyvin sellaisten hakijoiden siirtäminen toiseen jäsenvaltioon, jotka todennäköisesti saavat hakemukseensa kielteisen päätöksen, jolloin vältettäisiin heidän oleskelunsa perusteeton pitkittyminen unionissa. Ensimmäisiä päätöksiä koskevien viimeisimpien saatavilla olevien Eurostatin päivitettyjen neljännesvuositietojen perusteella tässä päätöksessä olisi käytettävä 75 prosentin kynnysarvoa.
- (26) Väliaikaisten toimenpiteiden tarkoituksena on vähentää Italiaan ja Kreikkaan kohdistuvaa huomattavaa turvapaikanhakijapainetta erityisesti siirtämällä muihin jäsenvaltioihin merkittävä määrä sellaisia selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia hakijoita, jotka ovat saapuneet Italian tai Kreikan alueelle sen päivän jälkeen, jona tätä päätöstä aletaan soveltaa. Italiaan ja Kreikkaan vuonna 2015 laittomasti saapuneiden kolmansien maiden kansalaisten kokonaismäärän ja selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien hakijoiden määrän perusteella Italiasta ja Kreikasta olisi siirrettävä kaikkiaan 120 000 selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevaa hakijaa. Tämä luku on noin 43 prosenttia niistä selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevista kolmansien maiden kansalaisista, jotka saapuivat Italiaan ja Kreikkaan laittomasti heinä- ja elokuussa 2015. Tämän päätöksen mukainen siirtotoimenpide edustaa oikeudenmukaista taakanjakoa Italian ja Kreikan sekä muiden jäsenvaltioiden välillä, kun otetaan huomioon saatavilla olevat tiedot laittomista rajanylityksistä vuonna 2015. Ottaen huomioon kyseessä olevat luvut, 13 prosenttia näistä hakijoista olisi siirrettävä Italiasta, 42 prosenttia Kreikasta ja 45 prosenttia olisi siirrettävä siten kuin tässä päätöksessä säädetään.
- (27) Kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen voimaantulosta jäsenvaltio voi poikkeuksellisissa olosuhteissa ja asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka ovat sopusoinnussa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklaan kirjattujen unionin perustana olevien arvojen kanssa, ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle, että se ei kykene osallistumaan sisäiseen siirtojen menettelyyn enintään 30 prosentin osalta sille tämän päätöksen mukaan osoitetusta hakijoiden määrästä. Tällaisiin poikkeuksellisiin olosuhteisiin kuuluu erityisesti tilanne, jolle on ominaista kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo, joka laajuutensa vuoksi asettaa äärimmäisiä paineita jopa hyvin varautuneelle turvapaikkajärjestelmälle, joka muuten toimii asiankuuluvan unionin turvapaikkasäännösten mukaisesti tai äkillisen ja joukoittaisen kolmansien maiden kansalaisten maahanmuuton vaara, jonka todennäköisyys on niin suuri, että se vaatii välitöntä toimintaa. Komission olisi tekemänsä arvioinnin jälkeen tehtävä neuvostolle ehdotuksia täytäntöönpanopäätökseksi, joka koskee sisäisten siirtojen väliaikaista keskeyttämistä enintään 30 prosentin osalta kyseiselle jäsenvaltiolle osoitetusta hakijoiden määrästä. Komissio voi ehdottaa määrärajan pidentämistä tämän jälkeen jäljelle jäävien kyseiselle jäsenvaltiolle osoitettujen hakijoiden osalta enintään 12 kuukaudella tämän päätöksen voimaansaolon päättymisen jälkeen.

⁽¹⁾ Komission asetus (EY) N:o 1560/2003, annettu 2 päivänä syyskuuta 2003, niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä (EUVL L 222, 5.9.2003, s. 3).

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 118/2014, annettu 30 päivänä tammikuuta 2014, niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 1560/2003 muuttamisesta (EUVL L 39, 8.2.2014, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 516/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston perustamisesta, neuvoston päätöksen 2008/381/EY muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 573/2007/EY ja N:o 575/2007/EY ja neuvoston päätöksen 2007/435/EY kumoamisesta (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 168).

- (28) Jotta sisäiset siirrot voidaan toteuttaa yhdenmukaisin edellytyksin tapauksissa, joissa siirretään 54 000 hakijaa oikeassa suhteessa Italiasta ja Kreikasta muihin jäsenvaltioihin, tapauksissa, joissa yhden tai useamman jäsenvaltion osallistuminen hakijoiden siirtoon olisi väliaikaisesti keskeytettävä, tai tapauksissa, joissa yksi tai useampi muu jäsenvaltio tai assosioituneet valtiot osallistuvat siirtoon annettuaan asianmukaiset tätä koskevat ilmoitukset neuvostolle, täytäntöönpanovalta olisi siirrettävä neuvostolle.

Tämän vallan siirtäminen neuvostolle on perusteltua näiden toimenpiteiden poliittisen arkaluonteisuuden vuoksi, sillä ne liittyvät kansalliseen toimivaltaan, joka koskee kolmansien maiden kansalaisten pääsyä jäsenvaltioiden alueelle, ja tarpeeseen voida pikaisesti mukautua nopeasti muuttuviin tilanteisiin.

- (29) Asetuksella (EU) N:o 516/2014 perustetusta turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF) annetaan tukea vastuunjakoa koskeville toimille, joista on sovittu jäsenvaltioiden välillä, ja se mahdollistaa myös uudet toimintapoliittiset muutokset tällä alalla. Asetuksen (EU) N:o 516/2014 7 artiklan 2 kohdassa säädetään jäsenvaltioiden mahdollisuudesta toteuttaa osana niiden kansallisia ohjelmia toimia, jotka liittyvät kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden siirtämiseen, kun taas saman asetuksen 18 artiklassa säädetään mahdollisuudesta 6 000 euron suuruiseen kertakorvaukseen kansainvälistä suojelua saavan henkilön vastaanottamisesta toisesta jäsenvaltiosta.
- (30) Solidaarisuuden ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaatteiden täytäntöön panemiseksi sekä sen huomioon ottamiseksi, että tällä päätöksellä kehitetään edelleen tämän alan politiikkaa, on asianmukaista varmistaa, että jäsenvaltiot, jotka vastaanottavat Italiasta ja Kreikasta siirrettäviä selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia henkilöitä tämän päätöksen nojalla, saavat kutakin siirrettyä henkilöä kohti kertakorvauksen, joka on samansuuruinen kuin asetuksen (EU) N:o 516/2014 18 artiklassa säädetty kertakorvaus eli 6 000 euroa ja joka maksetaan noudattaen samoja menettelyjä. Tämä merkitsee rajallista ja väliaikaista poikkeusta mainitun asetuksen 18 artiklaan, sillä kertakorvaus olisi maksettava näiden siirrettyjen hakijoiden eikä kansainvälistä suojelua saavien määrän perusteella. Tällainen kertakorvauksen mahdollisten saajien ryhmän väliaikainen laajentaminen on erottamaton osa tällä päätöksellä perustettavaa hätätilannejärjestelmää. Lisäksi on asianmukaista säätää, että Italia ja Kreikka saavat tämän päätöksen perusteella siirrettävien henkilöiden siirtokustannuksia varten kertasuorituksen vähintään 500 euroa kutakin niiden alueelta siirrettyä henkilöä kohden, ottaen huomioon hakijan siirrosta siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon aiheutuvat tarvittavat todelliset välttämättömät kustannukset. Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus ennakkorahoituksen korotukseen, joka maksetaan vuonna 2016 sen jälkeen, kun ne ovat tarkistaneet turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta rahoitettavia kansallisia ohjelmiaan tämän päätöksen mukaisten toimien panemiseksi täytäntöön.
- (31) On välttämätöntä varmistaa nopea sisäisten siirtojen järjestelmän käyttöönotto ja tukea väliaikaisten toimenpiteiden täytäntöönpanoa jäsenvaltioiden välisen tiiviin hallinnollisen yhteistyön ja EASOn tarjoaman operatiivisen tuen avulla.
- (32) Kansallinen turvallisuus ja yleinen järjestys olisi otettava huomioon siirtomenettelyn kaikissa vaiheissa siihen asti, kun hakijan siirto on saatu päätökseen. Jos jäsenvaltiolla on perustellut syyt katsoa, että hakija on vaaraksi jäsenvaltion kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle, sen olisi ilmoitettava tästä muille jäsenvaltioille hakijan perusoikeuksia, tietosuojaa koskevat asiaankuuluvat säännöt mukaan lukien, täysimääräisesti kunnioittaen.
- (33) Päätettäessä siitä, mitkä selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevat hakijat olisi siirrettävä Italiasta ja Kreikasta, olisi annettava etusija Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/33/EU⁽¹⁾ 21 ja 22 artiklassa tarkoitettuille haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille. Tässä suhteessa olisi otettava ensisijaisesti huomioon hakijoiden mahdolliset erityistarpeet, myös terveys. Lapsen etu olisi aina asetettava etusijalle.
- (34) Selvästi kansainvälisen suojelun tarpeessa olevien hakijoiden kotoutuminen vastaanottavaan yhteiskuntaan on asianmukaisesti toimivan Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän perusta. Tästä syystä päätettäessä, mihin jäsenvaltioon siirto olisi toteutettava, olisi otettava erityisellä tavalla huomioon asianomaisen hakijan erityispätevyys ja ominaisuudet, kuten kielitaito, sekä todettuihin perhe-, kulttuuri- ja sosiaalisiin siteisiin liittyvät muut yksilölliset tiedot, jotta helpotettaisiin hänen kotoutumistaan siirron kohteena olevassa jäsenvaltiossa. Erityisen haavoittuvassa asemassa olevien hakijoiden osalta olisi otettava huomioon siirron kohteena olevan jäsenvaltion valmiudet tukea kyseisiä hakijoita sekä tarve varmistaa näiden hakijoiden oikeudenmukainen jako

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/33/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 96).

jäsenvaltioiden kesken. Siirron kohteena oleva jäsenvaltio voi syrjimättömyyden periaatetta asianmukaisesti kunnioittaen ilmoittaa, mitkä hakijat se asettaa etusijalle edellä mainittujen tietojen perusteella, ja tämän perusteella Italia ja Kreikka EASOa ja tarvittaessa yhteyshenkilöitä kuullen voivat laatia luetteloita mahdollisista kyseiseen jäsenvaltioon siirrettävistä hakijoista.

- (35) Asetuksessa (EU) N:o 604/2013 vahvistettuja oikeudellisia ja menettelytakeita sovelletaan edelleen tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluviin hakijoihin. Lisäksi hakijoille olisi annettava tietoja tässä päätöksessä vahvistetusta siirtomenettelystä ja ilmoitettava heille sisäistä siirtoa koskeva päätös, joka muodostaa asetuksen (EU) N:o 604/2013 26 artiklassa tarkoitetun siirtopäätöksen. Koska hakijalla ei ole unionin lainsäädännön mukaisesti oikeutta valita sitä jäsenvaltiota, joka on vastuussa hänen hakemuksensa käsittelystä, hakijalla olisi oltava asetuksen (EU) N:o 604/2013 mukaisesti oikeus sisäistä siirtoa koskevaan päätökseen kohdistettaviin tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ainoastaan sen varmistamiseksi, että hänen perusoikeuksiaan kunnioitetaan. Tämän asetuksen 27 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössään siitä, että siirtopäätöstä koskeva muutoksenhaku ei automaattisesti lykkää hakijan siirtämistä, mutta että asianomaisella henkilöllä on mahdollisuus pyytää siirtopäätöksen täytäntöönpanon keskeyttämistä kunnes hänen muutoksenhakunsa tulos on selvillä.
- (36) Hakijoilla olisi sekä ennen siirtoa siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon että sen jälkeen oltava mahdollisuus hyödyntää niitä oikeuksia ja takeita, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2013/32/EU ⁽¹⁾ ja 2013/33/EU ⁽²⁾, myös erityisten vastaanottoa ja menettelyä koskevien tarpeidensa osalta. Lisäksi tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluviin hakijoihin sovelletaan edelleen myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 603/2013 ⁽³⁾, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2008/115/EY ⁽⁴⁾ sovelletaan niiden kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseen, joilla ei ole oikeutta jäädä alueelle. Mainittujen direktiivien soveltamisen rajoitukset koskevat edellä mainittua.
- (37) Italian ja Kreikan olisi varmistettava siirtomenettelyä varten luotettava henkilöllisyyden varmentaminen, tietojen kirjaaminen ja sormenjälkien ottaminen unionin säännösten mukaisesti, jotta voidaan yksilöidä nopeasti kansainvälisen suojelun tarpeessa olevat henkilöt, jotka voidaan siirtää, sekä muuttajat, joiden ei katsota olevan kansainvälisen suojelun tarpeessa ja jotka olisi sen vuoksi palautettava. Tätä olisi sovellettava myös henkilöihin, jotka ovat saapuneet Italian tai Kreikan alueelle 24 päivän maaliskuuta ja 25 päivän syyskuuta 2015 välisenä aikana. Kun vapaaehtoinen palauttaminen ei ole käytännön syistä mahdollista ja muut direktiivissä 2008/115/EY säädetyt toimenpiteet eivät ole sopivia, mainitun direktiivin IV luvun mukaisia säilöönottotoimenpiteitä olisi sovellettava nopeasti ja tehokkaasti. Siirto olisi evättävä siirtomenettelyä vältteleviltä hakijoilta.
- (38) Olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla voidaan välttää siirrettyjen henkilöiden edelleen liikkuminen siirron kohteena olevasta jäsenvaltiosta muihin jäsenvaltioihin, mikä voisi haitata tämän päätöksen tehokasta soveltamista. Jäsenvaltioiden olisi erityisesti toteutettava tarpeelliset ennalta ehkäisevät toimenpiteet sosiaalietuusk-sien saamisen ja oikeussuojakeinojen käyttämisen osalta unionin oikeuden mukaisesti. Lisäksi hakijoille olisi erityisesti tiedotettava seurauksista, joita aiheutuu luvattomista siirtymisistä toisiin jäsenvaltioihin, sekä siitä, että jos siirron kohteena oleva jäsenvaltio myöntää heille kansainvälistä suojelua, heillä on kansainvälistä suojelua saavan henkilön asemaan liittyvät oikeudet ainoastaan kyseisessä jäsenvaltiossa.
- (39) Direktiivissä 2013/33/EU asetettujen tavoitteiden mukaisesti vastaanotto-olosuhteiden yhdenmukaistaminen jäsenvaltioiden välillä auttaisi lisäksi rajoittamaan kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden edelleen liikkumista vastaanotto-olosuhteiden välisten eroavuuksien johdosta. Jotta voidaan päästä samaan tavoitteeseen, jäsenvaltioiden olisi harkittava ilmoittautumisvelvollisuuden asettamista ja aineellisten vastaanotto-olosuhteiden, mukaan lukien majoitus, ruoka ja vaatetus, tarjoamista kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille ainoastaan

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/32/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 60).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/33/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu) (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 96).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 603/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviran-omaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

luontoissuorituksina sekä tarvittaessa sen varmistamista, että hakijat siirretään suoraan siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon. Turvapaikkasäännösten ja Schengenin säännösten mukaisesti jäsenvaltiot eivät saisi kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten käsittelyn aikana myöskään, paitsi jos vakavat humanitaariset syyt sitä edellyttävät, myöntää hakijoille kansallisia matkustusasiakirjoja eikä tarjota heille muita kannustimia, kuten taloudellisia kannustimia, jotka voisivat helpottaa heidän luvaton siirtymistään toisiin jäsenvaltioihin. Jos kansainvälistä suojelua hakeva tai sitä saava henkilö on siirtynyt luvatta toiseen jäsenvaltioon, hänet olisi velvoitettava palaamaan siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon, jonka olisi otettava hänet viipymättä takaisin.

- (40) Jotta voidaan välttää kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden edelleen liikkuminen, jäsenvaltioiden olisi myös ilmoitettava kyseisille henkilöille edellytyksistä, joiden mukaisesti he voivat laillisesti tulla toisen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava asettaa ilmoittautumisvelvollisuus. Direktiivin 2008/115/EY nojalla jäsenvaltioiden olisi vaadittava, että kansainvälistä suojelua saavat henkilöt, jotka oleskelevat luvatta niiden alueella, palaavat välittömästi siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon. Jos henkilö kieltäytyy palaamasta vapaaehtoisesti siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon, hänet olisi palautettava sinne.
- (41) Kun toteutetaan pakkoon perustuva paluu siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon, pakkoon perustuvan paluun toteuttanut jäsenvaltio voi lisäksi, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään, päättää määrätä kansallisen maahantulokiellon, joka estää tietyn ajanjakson ajan palautetun henkilön tulemisen uudelleen kyseisen jäsenvaltion alueelle.
- (42) Koska tämän päätöksen tarkoituksena on puuttua hätätilanteeseen ja tukea Italiaa ja Kreikkaa turvapaikkajärjestelmiensä vahvistamisessa, tässä päätöksessä olisi sallittava, että nämä jäsenvaltiot tekevät komission avustamana kahdenvälisiä järjestelyjä Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kanssa tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden siirtämisestä. Tällaisissa järjestelyissä olisi myös otettava huomioon tämän päätöksen keskeiset osatekijät, erityisesti ne, jotka liittyvät siirtomenettelyyn, hakijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä asetukseen (EU) N:o 604/2013.
- (43) Italialle ja Kreikalle siirtojärjestelmän avulla annettavaa erityistukea olisi täydennettävä lisätoimenpiteillä, jotka kattavat kaikki sovellettavat menettelyt alkaen kolmansien maiden kansalaisten saapumisesta Italian tai Kreikan alueelle menettelyjen loppuunsaattamiseen asti ja joita koordinoivat EASO ja muut asianomaiset virastot, kuten Frontex, joka koordinoi niiden kolmansien maiden kansalaisten direktiivin 2008/115/EY mukaista palauttamista, joilla ei ole oikeutta jäädä alueelle.
- (44) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (45) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita.
- (46) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Yhdistynyt kuningaskunta ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (47) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdystä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.
- (48) Jos komissio vahvistaa, sen jälkeen kun pöytäkirjan N:o 21 soveltamisalaan kuuluva jäsenvaltio on antanut ilmoituksen kyseisen pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti, asianomaisen jäsenvaltion osallistumisen tähän päätökseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 331 artiklan 1 kohdan mukaisesti, neuvoston olisi vahvistettava jäsenvaltioon siirrettävien hakijoiden määrä. Neuvoston olisi myös mukautettava vastaavasti muiden jäsenvaltioiden osuudet vähentämällä niitä suhteellisesti.

- (49) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitettyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.
- (50) Tilanteen kiireellisyys huomioon ottaen tämän päätöksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

1. Tällä päätöksellä otetaan käyttöön Italian ja Kreikan hyväksi kansainvälisen suojelun alalla toteutettavia väliaikaisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tukea kyseisiä valtioita selviytymään paremmin niihin kohdistuvan, kolmansien maiden kansalaisten äkillisen joukoittaisen maahantulon aiheuttamasta hätätilanteesta.

2. Komissio seuraa jatkuvasti tilannetta, joka koskee kolmansien maiden kansalaisten joukoittaista tuloa jäsenvaltioihin.

Komissio tekee tarvittaessa ehdotuksia tämän päätöksen muuttamiseksi, jotta voidaan ottaa huomioon tilanteen kehitys kentällä ja sen vaikutukset sisäisten siirtojen järjestelmään samoin kuin jäsenvaltioihin, erityisesti etulinjassa oleviin jäsenvaltioihin, kohdistuvan paineen kehittyminen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

- a) 'kansainvälistä suojelua koskevalla hakemuksella' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU 2 artiklan h alakohdassa määriteltyä kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta ⁽¹⁾;
- b) 'hakijalla' kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä, joka on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, josta ei vielä ole tehty lopullista päätöstä;
- c) 'kansainvälisellä suojelulla' pakolaisasemaa sellaisena kuin ne on määritelty direktiivin 2011/95/EU 2 artiklan e alakohdassa ja toissijaista suojeluasemaa, sellaisena kuin se on määritelty mainitun direktiivin 2 artiklan g alakohdassa;
- d) 'perheenjäsenillä' perheenjäseniä, sellaisina kuin heidät on määritelty asetuksen (EU) N:o 604/2013 2 artiklan g alakohdassa;
- e) 'siirrolla' hakijan siirtämistä sellaisen jäsenvaltion alueelta, joka on asetuksen (EU) N:o 604/2013 III luvussa vahvistettujen perusteiden mukaan vastuussa hänen kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa käsittelystä, siirron kohteena olevan jäsenvaltion alueelle;
- f) 'siirron kohteena olevalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jolle vastuu hakijan kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä asetuksen (EU) N:o 604/2013 nojalla siirtyy, kun hakija on siirretty kyseisen jäsenvaltion alueelle.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

3 artikla

Soveltamisala

1. Tämän päätöksen nojalla siirretään ainoastaan hakijoita, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa Italiassa tai Kreikassa ja joiden hakemusten käsittelystä kyseiset valtiot olisivat muutoin olleet vastuussa asetuksen (EU) N:o 604/2013 III luvussa vahvistettujen hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden mukaisesti.

2. Tähän päätökseen perustuvaa siirtoa sovelletaan ainoastaan hakijoihin, jolla on sellainen kansalaisuus, jonka kohdalla kansainvälistä suojelua koskevien myönteisten päätösten osuus verrattuna kaikkiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU⁽¹⁾ III luvussa tarkoitetuista kansainvälistä suojelua koskevista hakemuksista tehtyihin ensimmäisiin päätöksiin on Eurostatin viimeisimpien saatavilla olevien unionin laajuista keskiarvoa koskevien päivitettyjen neljännesvuositietojen mukaan vähintään 75 prosenttia. Kansalaisuudettomien henkilöiden osalta otetaan huomioon entinen vakituinen asuinmaa. Päivitetyt neljännesvuositiedot otetaan huomioon ainoastaan sellaisten hakijoiden kohdalla, joita ei jo ole yksilöity hakijoiksi, jotka voitaisiin siirtää tämän päätöksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

4 artikla

120 000:n hakijan siirtäminen jäsenvaltioihin

1. 120 000 hakijaa siirretään muihin jäsenvaltioihin seuraavasti:

- a) Italiasta siirretään 15 600 hakijaa muiden jäsenvaltioiden alueelle liitteessä I olevan taulukon mukaisesti.
- b) Kreikasta siirretään 50 400 hakijaa muiden jäsenvaltioiden alueelle liitteessä II olevan taulukon mukaisesti.
- c) muiden jäsenvaltioiden alueelle siirretään 54 000 hakijaa suhteessa liitteessä I ja II esitettyihin lukuihin joko tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti tai tähän päätökseen 1 artiklan 2 kohdassa ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tavoin tehtävällä muutoksella.

2. Italiasta ja Kreikasta siirretään 26 päivästä syyskuuta 2016 alkaen 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettut 54 000 hakijaa suhteutettuina 1 a ja b alakohdan kohdan mukaisesti muiden jäsenvaltioiden alueelle ja suhteessa liitteissä I ja II esitettyihin lukuihin. Komissio toimittaa neuvostolle ehdotuksen jäsenvaltioittain vastaavasti osoitettavista luvuista.

3. Jos komissio viimeistään 26 päivänä syyskuuta 2016 katsoo, että sisäisten siirtojen järjestelmän muuttaminen on perusteltua kentällä olevan tilanteen kehittymisen johdosta tai että johonkin jäsenvaltioon kohtaa hätätila, jolle on ominaista kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo, joka aiheutuu muuttovirtojen äkillisestä muutoksesta, se voi tehdä, ottamalla huomioon todennäköisen edunsaajajäsenvaltion näkemykset, neuvostolle ehdotuksia 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tavoin.

Jäsenvaltio voi samalla tavoin ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle, että se on joutunut samankaltaiseen hätätilanteeseen, esittäen asianmukaisesti perustellut syyt. Komissio arvioi sille esitetyt syyt ja tehdä neuvostolle asianmukaisia ehdotuksia 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tavoin.

4. Jos komissio sen jälkeen, kun pöytäkirjan N:o 21 soveltamisalaan kuuluva jäsenvaltio on antanut ilmoituksen kyseisen pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti, vahvistaa kyseisen jäsenvaltion osallistumisen tähän päätökseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 331 artiklan 1 kohdan mukaisesti, neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta asianomaiseen jäsenvaltioon siirrettävien hakijoiden määrän. Samassa täytäntöönpanopäätöksessä neuvoston on myös mukautettava vastaavasti muiden jäsenvaltioiden osuudet vähentämällä niitä suhteellisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/32/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 60).

5. Jäsenvaltio voi poikkeuksellisissa olosuhteissa ja viimeistään 26 päivänä joulukuuta 2015 ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle olevansa asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka ovat sopusoinnussa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklaan kirjattujen unionin perustana olevien arvojen kanssa, tilapäisesti kykenemätön osallistumaan sisäisten siirtojen menettelyyn enintään 30 prosentin osalta sille tämän päätöksen mukaan osoitetusta hakijoiden määrästä.

Komissio arvioi ilmoitetut syyt ja tekee neuvostolle asianmukaisia ehdotuksia, jotka koskevat tilapäistä sisäistä siirtoa vapauttamista enintään 30 prosentin osalta asianomaiselle jäsenvaltiolle tämän päätöksen mukaan osoitetusta hakijoiden määrästä. Komissio voi ehdottaa hakijoiden siirtoa koskevan määräajan pidentämistä tämän jälkeen jäljelle jäävien hakijoiden osalta enintään 12 kuukaudella 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun päivän jälkeen.

6. Neuvosto päättää 5 kohdassa tarkoitetuista ehdotuksista kuukauden kuluessa.

7. Tämän artiklan 2, 4 ja 6 kohdan sekä 11 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta täytäntöönpanopäätöksen.

5 artikla

Siirtomenettely

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä tämän päätöksen täytäntöönpanon edellyttämää hallinnollista yhteistyötä varten kansallinen yhteyspiste ja toimitettava sen yhteystiedot muille jäsenvaltioille ja EASOLle. Jäsenvaltioiden on yhteistyössä EASOn ja muiden asiaankuuluvien virastojen kanssa toteutettava kaikki aiheelliset toimenpiteet, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat suoraan tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja keskenään, myös 7 kohdassa tarkoitettujen syyt mukaan lukien.

2. Jäsenvaltioiden on säännöllisin väliajoin ja vähintään joka kolmas kuukausi ilmoitettava niiden hakijoiden määrä, jotka voidaan siirtää nopeasti niiden alueelle, sekä kaikki muut olennaiset tiedot.

3. Italian ja Kreikan on tämän tiedon perusteella yksilöitävä EASOn ja tarvittaessa 8 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden yhteyshenkilöiden avustamana yksittäiset hakijat, jotka voitaisiin siirtää muihin jäsenvaltioihin, ja toimitettava kyseisten jäsenvaltioiden yhteyspisteille mahdollisimman pian kaikki olennaiset tiedot. Tässä on annettava etusija direktiivin 2013/33/EU 21 ja 22 artiklassa tarkoitetuille haavoittuvassa asemassa oleville hakijoille.

4. Siirron kohteena olevan jäsenvaltion annettua hyväksyntänsä Italian ja Kreikan on tehtävä EASOa kuullen mahdollisimman pian päätös kunkin yksilöidyn hakijan siirtämisestä tiettyyn siirron kohteena olevaan jäsenvaltioon ja ilmoitettava tästä hakijalle 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Siirron kohteena oleva jäsenvaltio voi päättää olla hyväksymättä hakijan siirtämistä ainoastaan tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitetuista perustelluista syistä.

5. Hakijoita, joiden sormenjäljet on otettava asetuksen (EU) N:o 603/2013 9 artiklassa asetettujen velvoitteiden nojalla, voidaan ehdottaa siirrettäviksi ainoastaan siinä tapauksessa, että heidän sormenjälkensä on otettu ja toimitettu Eurodac-keskusjärjestelmään mainitun asetuksen mukaisesti.

6. Hakija on siirrettävä siirron kohteena olevan jäsenvaltion alueelle mahdollisimman pian sen jälkeen, kun hänelle on annettu tämän päätöksen 6 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu siirtopäätöstä koskeva ilmoitus. Italian ja Kreikan on toimitettava siirron kohteena olevalle jäsenvaltiolle siirron päivämäärä ja ajankohta sekä kaikki muut olennaiset tiedot.

7. Jäsenvaltioilla on oikeus kieltäytyä hakijan siirtämisestä ainoastaan, jos on olemassa perustellut syyt katsoa hakijan olevan vaaraksi niiden kansalliselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle tai jos on olemassa vakavat syyt soveltaa direktiivin 2011/95/EU 12 ja 17 artiklassa säädettyjä poissulkemissäännöksiä.

8. Jäsenvaltiot voivat kaikkien olennaisten tietojen vaihdon jälkeen päättää nimittää Italiaan ja Kreikkaan yhteyshenkilöitä kaikkien tässä artiklassa kuvattujen siirtomenettelyn osatekijöiden täytäntöönpanoa varten.

9. Jäsenvaltioiden on pantava velvoitteensa täysimääräisesti täytäntöön unionin säännösten mukaisesti. Näin ollen Italian ja Kreikan on taattava henkilöllisyyden varmentaminen, tietojen kirjaaminen ja sormenjälkien ottaminen siirtomenettelyä varten. Sen varmistamiseksi, että menettely säilyy tehokkaana ja hallittavissa olevana, vastaanottotilat ja -toimenpiteet on organisoitava asianmukaisesti siten, että ihmisiä voidaan majoittaa unionin säännösten mukaisesti tilapäisesti, kunnes heidän tilanteestaan tehdään nopeasti päätös. Siirto on evättävä siirtomenettelyä vältteleviltä hakijoilta.

10. Tämän artiklan mukainen siirtomenettely on saatettava päätökseen mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kahden kuukauden kuluessa 2 kohdassa tarkoitettua siirron kohteena olevan jäsenvaltion antamasta ilmoituksesta, jollei 4 kohdassa tarkoitettua siirron kohteena olevan jäsenvaltion hyväksyntää anneta alle kaksi viikkoa ennen kyseisen kahden kuukauden määräajan umpeutumista. Siinä tapauksessa siirtomenettelyn päätökseen saattamisen määräaikaa voidaan jatkaa enintään kahdella viikolla. Lisäksi määräaikaa voidaan tarvittaessa jatkaa vielä neljällä viikolla, jos Italia tai Kreikka esittää siirrolle objektiivisesti perusteltuja käytännön esteitä.

Jos siirtomenettelyä ei saada päätökseen näiden määräaikojen kuluessa, vastuu kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä asetuksen (EU) N:o 604/2013 nojalla jää Italian ja Kreikalle, paitsi jos Italia ja Kreikka sopivat siirron kohteena olevan jäsenvaltion kanssa määräajan kohtuullisesta pidentämisestä.

11. Siirron kohteena olevan jäsenvaltion on, sen jälkeen kun hakija on siirretty, otettava hakijan sormenjäljet ja toimitettava ne Eurodac-keskusjärjestelmään asetuksen (EU) N:o 603/2013 9 artiklan mukaisesti sekä päivitettävä tietokokonaisuus mainitun asetuksen 10 artiklan ja tarvittaessa sen 18 artiklan mukaisesti.

6 artikla

Tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvien kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden oikeudet ja velvollisuudet

1. Jäsenvaltioiden on tämän päätöksen täytäntöönpanossa otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän päätöksen soveltamisalaan kuuluvat perheenjäsenet siirretään saman jäsenvaltion alueelle.
3. Ennen hakijan siirtoa koskevan päätöksen tekemistä Italian ja Kreikan on ilmoitettava hakijalle kielellä, jota hän ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän, tämän päätöksen mukaisesta siirtomenettelystä.
4. Kun päätös hakijan siirrosta on tehty mutta ennen varsinaista siirtoa, Italian ja Kreikan on ilmoitettava siirtopäätöksestä kirjallisesti kyseiselle henkilölle. Päätöksessä on mainittava siirron kohteena oleva jäsenvaltio.
5. Kansainvälistä suojelua hakevan tai saavan henkilön, joka saapuu jonkin toisen kuin siirron kohteena olleen jäsenvaltion alueelle täyttämättä kyseiseen toiseen jäsenvaltioon jäämisen ehtoja, on palattava välittömästi siirron kohteena olleeseen jäsenvaltioon. Siirron kohteena olleen jäsenvaltion on otettava hänet viipymättä takaisin.

7 artikla

Operatiivinen tuki Italian ja Kreikalle

1. Italian ja Kreikan tukemiseksi, jotta ne kykenevät käsittelemään paremmin turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmiinsä kohdistuvia poikkeuksellisia paineita, jotka johtuvat tämänhetkisestä kasvaneesta muuttopaineesta niiden ulkorajoilla, jäsenvaltioiden on yhteistyössä Italian ja Kreikan kanssa lisättävä operatiivista tukeaan kansainvälisen suojelun alalla EASOn, Frontexin ja muiden asianomaisten virastojen koordinoimien asianmukaisten toimien kautta erityisesti antamalla tarvittaessa käyttöön kansallisia asiantuntijoita seuraaviin tukitoimiin:
 - a) Italiaan ja Kreikkaan saapuvien kolmansien maiden kansalaisten seulonta, johon sisältyy myös henkilöllisyyden varmentaminen, sormenjälkien ottaminen ja tietojen kirjaaminen sekä tarvittaessa heidän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa kirjaaminen ja, Italian tai Kreikan pyynnöstä, hakemuksen alustava käsittely;

- b) tiedon ja mahdollisesti tarvittavan erityisavun tarjoaminen hakijoille ja mahdollisille hakijoille, jotka voitaisiin siirtää tämän päätöksen perusteella;
- c) sellaisten kolmansien maiden kansalaisten palauttamisen valmistelu ja järjestäminen, jotka joko eivät ole hakeneet kansainvälistä suojelua tai joiden oikeus jäädä alueelle on päättynyt.

2. Edellä 1 kohdan nojalla tarjottavan tuen lisäksi ja siirtomenettelyn kaikkien vaiheiden toteuttamisen helpottamiseksi Italialle ja Kreikalle annetaan tarvittaessa erityistukea EASOn, Frontexin ja muiden asianomaisten virastojen koordinoimien toimien kautta.

8 artikla

Täydentävät toimenpiteet, jotka Italian ja Kreikan on toteutettava

1. Pitäen mielessä päätöksen (EU) 2015/1523 8 artiklan 1 kohdassa säädettyt velvoitteet Italian ja Kreikan on viimeistään 26 päivänä lokakuuta 2015 annettava neuvostolle ja komissiolle tiedoksi ajan tasalle saatettu etenemissuunnitelma, jossa otetaan huomioon tarve varmistaa tämän päätöksen asianmukainen täytäntöönpano.
2. Mikäli tätä päätöstä muutetaan jonkun muun jäsenvaltion eduksi 1 artiklan 2 kohdan ja 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tuon jäsenvaltion olisi asianomaisten muutosten neuvoston päätöksen voimaantulopäivänä esitettävä komissiolle etenemissuunnitelma, jonka on sisällettävä riittäviä toimenpiteitä turvapaikka-asioiden, ensivastaanoton ja palauttamisen aloilla asianomaisten jäsenvaltion kyseisiä aloja koskevien järjestelmien kapasiteetin, laadun ja tehokkuuden parantamiseksi sekä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tämän päätöksen asianmukainen täytäntöönpano. Kyseisen jäsenvaltion on pantava etenemissuunnitelma täytäntöön täysimääräisesti.
3. Jos Italia tai Kreikka ei noudata 1 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita, komissio voi, annettuaan asianomaiselle jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää näkemyksensä, päättää keskeyttää tämän päätöksen soveltamisen kyseiseen jäsenvaltioon enintään kolmen kuukauden ajaksi. Komissio voi kerran päättää jatkaa soveltamisen keskeyttämistä vielä kolmen kuukauden ajan. Tämä keskeyttäminen ei vaikuta niihin hakijoiden siirtoihin, jotka ovat toteutettavina siirron kohteena olevan jäsenvaltion annettua hyväksyntänsä 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

9 artikla

Uudet hätätilanteet

Jos jäsenvaltio joutuu hätätilaan, jonka aiheuttaa kolmansien maiden kansalaisten äkillinen joukoittainen maahantulo, neuvosto voi komission ehdotuksen perusteella ja Euroopan parlamenttia hyväksyä väliaikaisia toimenpiteitä kyseisen jäsenvaltion hyväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 78 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tällaisiin toimenpiteisiin voi tarvittaessa kuulua kyseisen jäsenvaltion tässä päätöksessä säädettyihin siirtoihin osallistumisen keskeyttäminen ja mahdollisia korvaavia toimenpiteitä Italialle ja Kreikalle.

10 artikla

Rahoitustuki

1. Kutakin tämän päätöksen nojalla siirrettyä henkilöä kohden
 - a) siirron kohteena oleva jäsenvaltio saa 6 000 euron kertakorvauksen;
 - b) Italia tai Kreikka saa vähintään 500 euron kertakorvauksen.
2. Tämä rahoitustuki pannaan täytäntöön soveltamalla asetuksen (EU) N:o 516/2014 18 artiklassa säädettyjä menettelyjä. Mainitussa asetuksessa säädetyistä ennakkomaksujärjestelyistä poiketen jäsenvaltioille maksetaan vuonna 2016 ennakkomaksuna 50 prosenttia niiden tämän päätöksen mukaisesta kokonaismäärästä.

11 artikla

Yhteistyö assosioituneiden valtioiden kanssa

1. Italia ja Kreikka voivat komission avustuksella tehdä kahdenvälisiä järjestelyjä Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin kanssa hakijoiden siirtämisestä Italian ja Kreikan alueelta Islannin, Liechtensteinin, Norjan ja Sveitsin alueille. Näissä järjestelyissä otetaan asianmukaisella tavalla huomioon tämän päätöksen keskeiset osatekijät, erityisesti ne, jotka liittyvät siirtomenettelyyn sekä hakijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.
2. Tällaisia kahdenvälisiä järjestelyjä tehtäessä Italian ja Kreikan on ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle assosioituihin valtioihin siirrettävien hakijoiden määrä. Neuvosto mukauttaa vastaavasti komission tekemän ehdotuksen perusteella jäsenvaltioiden osuudet vähentämällä niitä suhteellisesti.

12 artikla

Raportointi

Komissio raportoi jäsenvaltioiden ja asianomaisten virastojen toimittamien tietojen pohjalta neuvostolle kuuden kuukauden välein tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

Komissio raportoi neuvostolle kuuden kuukauden välein myös 8 artiklassa tarkoitettujen etenemissuunnitelmien täytäntöönpanosta Italian ja Kreikan toimittamien tietojen pohjalta.

13 artikla

Voimaantulo

1. Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan 26 päivään syyskuuta 2017.
3. Sitä sovelletaan henkilöihin, jotka saapuvat Italian ja Kreikan alueelle 25 päivän syyskuuta 2015 ja 26 päivän syyskuuta 2017 välisenä aikana, sekä hakijoihin, jotka ovat saapuneet kyseisten jäsenvaltioiden alueelle 24 päivän maaliskuuta 2015 jälkeen.

Tehty Brysselissä 22 päivänä syyskuuta 2015.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
J. ASSELBORN

LIITE I

Siirrot Italiasta

	Siirrot jäsenvaltiota kohti (15 600 siirrettyä hakijaa)
Itävalta	462
Belgia	579
Bulgaria	201
Kroatia	134
Kypros	35
Tšekki	376
Viro	47
Suomi	304
Ranska	3 064
Saksa	4 027
Unkari	306
Latvia	66
Liettua	98
Luxemburg	56
Malta	17
Alankomaat	922
Puola	1 201
Portugali	388
Romania	585
Slovakia	190
Slovenia	80
Espanja	1 896
Ruotsi	567

LIITE II

Siirrot Kreikasta

	Siirrot jäsenvaltiota kohti (50 400 siirrettyä hakijaa)
Itävalta	1 491
Belgia	1 869
Bulgaria	651
Kroatia	434
Kypros	112
Tšekki	1 215
Viro	152
Suomi	982
Ranska	9 898
Saksa	13 009
Unkari	988
Latvia	215
Liettua	318
Luxemburg	181
Malta	54
Alankomaat	2 978
Puola	3 881
Portugali	1 254
Romania	1 890
Slovakia	612
Slovenia	257
Espanja	6 127
Ruotsi	1 830